

شناسایی موانع و مشکلات پژوهش در تربیت بدنی و علوم ورزشی در دانشگاه های ایران

مجری: رضا قراخانو

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس - ۱۳۷۹

مشخصه اصلی دنیایی که در آن زندگی می کنیم، دگرگونی های پرشتابی است که تمامی زمینه های انسان امروزی را تحت تأثیر خود قرار می دهد. نگاهی به دگرگونی هایی که در زمینه علوم و فناوری در قرن گذشته رخ داده است، بیانگر پیشرفت شگرف دانش بشری است که در هیچ دوره دیگری از تاریخ مشاهده نمی شود، دلیل اصلی این پیشرفت ها را باید در بهره گیری از دستاورد های پژوهشی و نیز منابع انسانی و مادی دانست که فرایند رسیدن به این داده ها و تبادل آن ها را امکان پذیر می سازد. بی تردید جهان امروز جهان لحظه ها است.

پژوهش پس از آموزش نیروی انسانی یکی از ارکان های توسعه فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی است و توسعه مستقل از پژوهش به دشواری متصور است. در این میان نقش دانشگاه در پرورش نیروی پژوهشگر و در نهایت تحول جامعه بر کسی پوشیده نیست. پژوهش های انجام شده نشان می دهد که دانشگاه های کشور در ایفای نقش خطیر خود موفق نبوده اند. و کمبود شدید پژوهشگر متخصص، فضای پژوهشی، امکانات و تجهیزات، دسترسی به اطلاعات روز، اعتبارات مالی، عدم درک صحیح جایگاه و اهمیت پژوهش در میان مردم و حتی بعضی از مسئولان و تصمیم گیرندگان، سد راه توسعه کمی و کیفی پژوهش بوده است.

تربیت بدنی و علوم ورزشی نیز به عنوان یکی از حیطه های گسترده علوم از این قاعده مستثنی نبوده و پژوهش در این حیطه با موانع جدی در کشور روبرو است. پژوهش حاضر با هدف شناسایی موانع و مشکلات زیادی روبرو است. پژوهش کشور درصدد است تا موانع موجود را شناسایی کرده و راهکارهای رفع آن ها را بررسی کند. به همین منظور با بهره گیری از نظرات ۱۴۸ نفر از اعضای هیئت علمی تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه ها، عوامل بازدارنده پژوهش در ۵ دسته شامل عوامل فردی-اجتماعی، حرفه ای-تخصصی، سازمانی-اداری، امکاناتی تجهیزاتی و مالی-اقتصادی شناسایی شد. براساس نتایج بدست آمده ۱۴ عامل بازدارنده خیلی مؤثر عبارتند از:

- گرایش اساتید به سوی فعالیت های پر درآمد. به جای پژوهش به علت تنگناهای اقتصادی
- پایین بودن سهم پژوهش در بودجه کشور

- فراهم نبودن تسهیلات لازم برای شرکت اساتید تربیت بدنی و علوم ورزشی در همایش های بین‌المللی
- کمبود تعداد مراکز پژوهشی اختصاصی تربیت بدنی کشور
- توجه کمتر به موضوع پژوهش از سوی مدیران تربیت بدنی به علت عدم بهره گیری از متخصصان تربیت بدنی در مدیریت ورزش کشور
- نبود ارتباط نزدیک بین دانشگاه های کشور و مراکز پژوهشی بین المللی علوم ورزشی
- تأکید بیشتر نظام دانشگاهی کشور به آموزش در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی نسبت به پژوهش
- وجود مشکلات در استفاده اساتید از فرصت های مطالعاتی
- ناکافی بودن بودجه اختصاصی برای تجهیز مراکز اطلاع رسانی و آزمایشگاهی دانشکده های تربیت بدنی و علوم ورزشی
- اهمیت ندادن به پژوهش های مربوط به علوم ورزشی در مقایسه با پژوهش های علوم پایه و فنی دانشگاهی
- نبود اعتقاد کامل به کاربرد نتایج پژوهش های انجام شده در بین مسئولین کشور
- نامشخص بودن جایگاه پژوهش های دانشگاهی در روند رشد و توسعه تربیت بدنی و علوم ورزش کشور
- ارتباط ضعیف دانشگاه ها با سایر مراکز پژوهشی کشور بویژه مراکز وابسته به سازمان های ورزشی
- نگاهی به این عوامل بازدارنده از میان عوامل شناسایی شده نشان می دهد که موانع و مشکلات پیش روی پژوهش در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی چند بعدی و همه جانبه می باشند که ریشه در عوامل پنجگانه بازدارنده دارد.
- کلمات کلیدی: مشکلات پژوهش در تربیت بدنی، دانشگاه، مراکز پژوهشی، اساتید تربیت بدنی و علوم ورزشی